

Szempontok a keresztény lelkeséget fenyegető veszélyekhez a nevelők és a fiatalok számára

Dr. Waclaw Kędzior – KUL STALOWA WOLA

1966-ban született, teológiát tanít Niskoban. Nagy és hosszú nevelői gyakorlattal rendelkezik. Pár éve a fiatalok függőségi helyzetével tevékenyen foglalkozik. Szerteágazó és jelentős munkássága van a pedagógia különböző területeiről. A pedagógia doktora. A Lublini Katolikus Egyetemen Stalowa Wolaban oktat.

„Aki nincs velem, az ellenem van; aki nem gyűjt velem, az szétszór. Azért azt mondom nektek: Minden bűn és káromlás bocsánatot nyer, de a Lélek ellen való káromlás nem nyer bocsánatot. Aki az Emberfia ellen szól, bocsánatot nyer, de aki a Szentlélek ellen szól, nem nyer bocsánatot sem ezen a világon, sem a jövőbenben.” (Mt 12, 30-32)

A nevelés jelenkori nehézségeinek és katasztrófáinak forrásain elmélkedve külön figyelmet kell szentelnünk az emberi léleknek. Annak a helynek, amelyet Isten minden ember szívében magának tart fenn, amelyhez csak neki van joga. Ahol egy olyan harc folyik, amelynek eredményeképpen az ember szabad és végleges választást tesz. Ezzel a választással együtt, amelynek bizonyos mértékig én is részese vagyok, áll majd minden egyes tanítványom, minden rám bízott ember a Teremtő elé. És az ő választásáért én is a fenti mértékű felelősséggel tartozom.

Nemsokkal Húsvét előtt egy barátommal fontos dolgokról beszélgettem, a sikereinkről, kudarcainkról, nehézségeinkről és mindennapi valamint súlyosabb problémáinkról. Emlékszem, a beszélgetés végén abban egyeztünk meg, hogy vagy kell valaminek történnie, ami majd megrázza a valóságunkat vagy pedig megadjuk magunkat a vallásosság, a társadalom és a

nemzet szintjén megjelenő mindent elborító arroganciának, hamisságnak, hazugságnak, blaszfémianak...Ma pedig, miközben ezeket a mondatokat írom, tart a nemzeti gyász. VAN ISTEN!!! De hol tart a ma embere?

BÁLVÁNYIMÁDÁS.

Ahonnán Istent kitessékelik, ott mindig felbukkan a babona, a mágia és a gonosz. Nem véletlen, hogy a legtöbb sámán, jós, bioenergia-terapeuta és egyéb okkultista jelenség a fejlett nyugati országokban található. Az ember Istennél nagyobb hatalmat bitorolt el magának. Ezzel egyidejűleg tudatosan elutasította Istent, és az önmaga által épített oltárra saját értelmét, lehetőségeit, testét, képességeit, eredményeit, elsősorban pedig a gonoszt helyezte, azt imádja. Jézus Krisztus határozottan figyelmeztetett erre a bűnre. A Tízparancsolat a bálványimádás problémáját helyezi az első helyre. Ezt Jézus maga is megerősíti (v.ö: Mk 12,2-34),

amikor a legfontosabb parancsot firtató kérdésre adott válaszában az első helyen Isten szeretetét emeli ki, az ember szeretetét csak másodikként említi, jöllehet a kettő elválaszthatatlan egységet alkot. „Tehát, ha megszegjük ezt a parancsot – mondja A. Posadzki – elkövetjük a legnagyobb bűnt, azaz a bálványimádás, az idolátria legsúlyosabb és legveszélyesebb bűnét. Ezért talán ez az Üdvözülés utolsó, alsó határa.”¹

A bálványimádásnak súlyos következményei vannak. Minden más bűnnek ez az oka. Minden parancsolat megszegésében benne rejlik a Tízparancsolat első parancsának áthágása. Minden súlyos bűn a bálványimádás jegyét viseli magán. Az egzorcisták tapasztalataiból és feljegyzéseiből azt olvashatjuk ki, hogy minden rabság és megszállottság a bálványimádás eredménye. Ez a rendkívül veszélyes és ugyanakkor igen elterjedt bűn sokszor nem jut el a nemhogy a tanítványok, de a nevelők és a katolikus szülők tudatáig sem. Ez a lélekre leselkedő legnagyobb veszély, hiszen az embert a személyes gonoszknak teszi ki. Ezért is alkotják a lelki veszélyek a katolikus nevelélmélet olyannyira lényeges és szerves részét, hiszen nem csak az ember földi életét pusztítják el, hanem eszkatologikus dimenzióját is. Az örök életét. Beszennyeznek az első parancsolatot és az Istennel való kapcsolat megszakítása felé taszítják az embert. Oda vezetnek, hogy az ember végül magát nyilvánítja istenné. Az így kialakuló gonosztikus-mágikus forma szemben áll a keresztény Istenben és Istennel való létezéssel.

Lényeges itt felsorolni a gonosz minden formáját, forrását és irányát, amelyek bár rejtve ugyan, de mindig ábrándképek, a jó szimulációi maradnak, hogy csapdát állít-

sanak az ember számára. Céljuk az, hogy először is bevezessék őt ebbe a valóságba, majd rabsorba taszítsák és elpusztítsák. A bálványimádás rést üt a keresztény hitének rendszerébe. Megkérdőjelezi az Istenbe vetett bizalmat, és mindig együtt jár a gőggel. A bizalom hiánya mindig gőgöt szül, és eltávolít Istentől, ahogy a bukott angyalok esetében is történt. Isten tagadása mindig a mágiához, mágikus ellenbeavatáshoz vezet, valamint emberistenséggel végződik, amely alapjaiban szemben áll a keresztény Istenemérséggel.² A keresztség bevezet Krisztus lelki világába. A gonoszba való beavatás (mágikus, ezotérikus, szabadkőműves, spiritiszta, parapszichológiai, sátnista stb.) azonban a gonosz szellemét engedi be az emberbe. Ez gyakran anélkül megy végbe, hogy pontos tudatában lennénk következményeinek, amelyek pedig valóságosan jelentkeznek választásainkban és egzisztenciális döntéseinkben. Ezek jellegzetes tulajdonsága az irracionizmus. Ez az irracionizmus abszurd módon, a tévesen értelmezett szabadság nevében önpusztító lázadást provokál ki. És ahogy a bukott angyalok lázadása is lényegét tekintve abszurd, az emberistenséggel összefüggő önmegsemmisülésben végződő antropocentrizmus is a szabad emberi lény lehető legabszurdabb cselekedete.

A mostani nevelőknek nem csak ismerüniük kell a lelki veszélyeket, hanem elsősorban mentesnek kell lenniük tőlük. Ez nem csak a tudás kérdése, hiszen ennek hiányára egyszerű lenne a recept. Inkább a benső képességről van szó (szabadság), a meggyőződésről és a hitről. Ez ugyanakkor beállítottság (hivatás) kérdése is. Semmi újdonságot nem árulunk el, ha kijelentjük, hogy jelenleg nevelési válságot, valamint az alapvető nevelési környezetek visszaszorú-

¹ A. Posacki SJ, Granice kompromisu w chrześcijańskiej wierze, <http://www.katolickie.media.pl>.

² Vö. A. Posadzki [w:] M. Introvigne, Powrót magii. Wprowadzenie do wydania Polskiego. Kraków 2004, s.10-11.

lását tapasztaljuk. A nevelés a család és a társadalom leginkább elhanyagolt kérdései közé tartozik. A szülők gyakran nincsenek jelen gyermekeik életében. Ha pedig mégis, jelenlétük „passzív”, csak az alapvető szükségletek kielégítésére korlátozódik. Az iskolai tanárok a legjobb esetben is „tűzoltással”, megelőzéssel és a káros hatások minimalizálásával foglalkoznak. Pedig alapvető feladatuk először is a nevelés majd az oktatás lenne. A katolikus nevelő az Igazság pedagógiájára támaszkodik. A valóságos nevelélméletre és nem az ezzel ellentétes utópián alapuló pedagógiára. Úgy kell élnie, hogy a tanítvány úgy gondolkodjon és cselekedjen mint Krisztus. Hogy szeressen. Szeresse Istent és embert, nem pedig magát, és főként ne magát emelje istenné. ”Az Evangélium pedagógia tankönyv, amely a nevelőknek és a tanítványoknak is azt tanítja, hogyan éljenek Isten gyermekeinek szabadságában és szentségében, miközben elvezeti mindkettőt ahhoz a Nevelőhöz, aki a legtökéletesebben szereti és érti az embert”³

MESÉK ÉS SZÁMÍTÓGÉPES JÁTÉKOK

Ma már nehéz a televízióban olyan gyermekeknek szóló mesét találni, amelyben ne jelennének meg mágikus, horrorisztikus, vagy szenzációs elemek. A gyermekeket már a korán bevezetik a gonosz világába. Tálcán kínálják számukra a legfantasztikusabb szörnyeket, sőt démonokat, amelyekhez hozzájárulnak még a különféle gyermekújságokban található vackok, játékok, könyvek. Hozzászoknak az okkult dolgokhoz, a mágia szóval pedig úton-útfélen találkozhatnak. A gyermek az átkok, varázslatok, jóslatok, mágikus erők világában nő fel, amelyek a New Age alapvető fogalmai között is szerepelnek. A legveszélyesebb azonban az, hogy a gyermek nem külön-

bözteti meg a fikciót az igazságtól. A mágia fikciója nem is csak a legfiatalabbakat ejti rabul. A Harry Potter jelenséget az a fajta titokzatosság jellemzi, amely tizenévesek és a felnőttek tömegeit is megigézi. A gyermekek számára elmosódik a jó és a rossz közötti határ. A gyermek Jézus felé való bizalmas kitérülése, az Órangyal ima helyett sok gyermek a He-man isteni erejében hisz, Batman és Superman „messianizmusában” valamint a Pokémonok és a boszorkányok és a zsebszörnyek mágiajában, akikhez a gyermek mantra formájában fohászodik segítségért, hogy legyőzze társát, a homokozóbeli ellenfelét. A gonoszra így módon „felnyitott” gyermek jó alapot képez akár a számítógépes játékokban, a zenében, a szubkultúrákban vagy akár a hasznosnak ítélt gyermek- vagy ifjúsági szervezetekben történő további beavatásokhoz. Az ilyen szervezetekben az emberszeretet örve alatt sokszor a tevékenység vagy a társaság valódi célját fedik el. Nagy port vertek fel nemrég különösen nyugaton, azok a módszerek, amelyekkel a cserkészletbe összegyűlt fiataloknak a fogamzásgátlást és az eltévelyedések (homoszexualitás) iránti toleranciát népszerűsítették. A fiataloknak a világból való „humanitárius” eltávozás kérdéseit is felvázolták. Természetesen a hazai szervezetek sem mentesek ezektől a veszélyektől. Kár azokért a fiatalokért, akik számára a táborban az erdőbeli ugrándozás és a halloween „ünneplése”, vagy akár a fákhöz való imádkozás (azzal az érvvel, hogy Isten mindenhol ott van) és a vásárnapi szentáldozás ugyanolyan értékű szórakozás. Általánosítani persze nem lehet, de azok között a tanulóknak között, akik ilyen tevékenységekben lelik örömeiket, ugyanazt a veszélyes közönyösséget lehet megfigyelni, amely a szabadkőművesség és a New Age ideológiájára jellemző. A

³ M. Dziewiecki, Chrześcijański wychowawca na trzecie tysiąclecie, <http://www.opoka.org.pl>.

fiatal összeegyezteti például a cserkészetet a heavy metal szubkultúrájával, a hitet, ennek gyakorlása nélkül, a Krisztus Sírja melletti díszőrséget a nagybőjti diszkóba menéssel. Az órára fényképeket hoz a Jasna Góran tett zarándokltról, ahol természetesen a cserkészpajtás atyával járt. Jó tanulsággal szolgál a majdani „nemzeti lelkigyakorlatokhoz”. A jó és a rossz között határ elmosása, az Isten nélküli humanizmus, az irgalmasság nélküli filantrópia – ezek az új emberközpontú vallás jegyei.

A számítógépes játékok számos nevelőt, tanárt és pszichológust nyugtalanítanak. Egyfelől nemcsak a gyermekek, hanem a fiatalok és a felnőttek számára is a szórakozás modern és különösen vonzó formáját jelentik, másfelől azonban elrettentő az erőszaknak, a kegyetlenségnek, a mágiának vagy egyenesen a sátánizmusnak a jelenléte ezekben a játékokban. Saját tanári pályafutásom alatt is tapasztaltam, a fiatalok mennyire függenek a számítógépes játékoktól. Gyakran tapasztalom azt is, hogy a fenyegetettség mértéke egyre nagyobb. Egy ideje már nem csak az látható, hogy a fiatalok különködnek, hanem az is, hogy egészen eltérő, irracionális módon élnek. Ennek tünete a nihilizmus, az agresszió, a benső üresség és a gonosz iránti csodálat, amely a szent, a jó és az értelmes iránti agresszív lázadásban nyilvánul meg. Saját kutatásaimból tudom, hogy a felmérésben szereplők egyharmada rendszeresen „játszik”, sőt kb. 80%-a olyan játékokkal játszik, amelyekben tetten érhető a sátánizmus és az okkultizmus. Sajnos előfordul az is, hogy ezekben a játékokban a tanítvány és nevelője (tanár, szülők, vagy akár a hittanító pap is) együtt vesznek részt.

Már a kilencvenes évek elején meg lehetett figyelni azt a trendet, hogy egyes szá-

mítógépes játékok az erőszak és a gyilkolás felé mozdultak el (Pl: Mortal Kombat). A számítógépes technika és grafika fejlődésével nagyon gyorsan elkezdtek a játékokba okkultista és sátánista elemeket is bevonni. A helyszínekhez és a képekhez megfelelő sátánista zene is társult. A szülők, akik nem voltak tudatában az idők szellemének, gyakran ilyen játékokat vásároltak gyermekeiknek az ünnepi alkalmakra. Ez így van egyébként mind a mai napig, bár a fiatalok inkább már az Interneten játszanak. Az olyan játékok mint a Resident Evil (Helybéli Gonosz), vagy a Game of Death (Halálos játék) már a címeikben is hordozták a népszerűsített tartalmakat. A játékokból már közvetlenül is átszűrődik a bálványimádás. Az is előfordul, hogy a játékos magából istent farag (pl. Populous III). A GTA sorozat játéka pedig erőszakot, pornográfiát, szexuális erőszakot tartalmaznak, így a játékos bármilyen gaztettet el tud követni, amelyért persze megfelelő jutalmat is kap.

Az egyik játék csomagolásán a következő olvasható: „Legyél te az alvilág őrje, akinek vérengző szörnyetegek szolgálnak. Vezess be terrort a felszíni idilli világban. Építsd fel a gonosz hatalmas birodalmát, a föld üregeit alakítsd át földalatti tárnák és járatok rendszerévé. Pusztítsd el az ellenségeidet, akik irigyen lesik gazdagságodat, vagy állíts nekik csapdákat, hogy szörnyű kínzókamrákba vethesd őket.” A játékok a sátánnak szolgáltatják ki az embert. Az egyik lengyel játék például úgy kezdődik, hogy szerződést kell kötni Belzebúbbal. Másokban a szintek váltásánál kecskefejet, ötszöget és már sátánista szimbólumokat kell imádni. A veszedelmes népszerű játékok között a következőkre hívom fel a figyelmet: *Tibia*, *Pankiller*, *Devil Inside*, *Doom*, *Elvira*, *Blond*, *Ghotic*, *postal*, *Dungeons & Dragons*, *Diablo*, *Messiah*, *Helen*, *Heretic*,

Game of Heath, Elvi's Doom, Periheliom, Populus, Kingpin, Mortal Kombat, Narc, Grand Theft Auto: San Andreas, Resident Evil 4, Killer 7, The wariious, Crime Life, de van még sok ezekhez hasonló is, valamint egyre jelennek meg az újak, amelyeknek az a célja, hogy a mágia, a sátánizmus és a pogányság világát népszerűsítsék, és bevezessék ezekben az embereket.

A játékok történeteikhez okkultista filmekből, és fantasy regényekből veszik az ötleteket, és az angolszász, a germán, a kelta és a görög-római hagyományból vesznek át elemeket. A mese felépítésének jellemző elemei a törpék, gnómok, trollok, mágusok és a mágikus tárgyak. A legveszélyesebbek azonban azok a játékok, amelyek a játékos számára elfogadhatóvá teszik a gonosz valóságát.⁴ A virtuális valóság világa itt teljesen normálisnak és magától értetődőnek tűnik. A játékok olyan világot teremtenek, amely nagyon valóságos. Számos utalást látunk a liturgikus cselekményekre és környezetekre, és abban, aki egy olyan kultúrában nevelkedett, ahol a vallás jelenléte természetes, gyakran sor kerül a pszichológiában ismert veszélyes asszociációs transzferre.⁵ A mágikus szertartás alatti varázsló és a szentmisét celebráló pap egyenrangúvá és ugyanolyan valóságossá válnak. Más példa lehet a hős lehetőségeinek (erejének) növekedése. Ez bizonyos tevékenységek véghezvitelétől, vagy pedig egy meghatározott feltétel/feladat teljesítésétől függ. Számos alkalommal ez a már említésre került cselekedetet jelenti, amelynek során a játékos aláveti magát a konkrét valóságnak, vagy a már rejtőzködés nélkül démonnak mutató személynek. Az erőt, halhatatlanságot adó feladatok, tevékenységek teljesítése, jól értelmezhetően Isten kegyelmének növekedésére utalnak, vagyis természetesen ennek

antitézisei. És itt megengedem magamnak, hogy rövidített formában felvázoljam ezeknek a jelenségeknek a lényegét az egyik játék példáján. Ennek a bizonyos játéknak különböző szintjein olyan szimbólumok és cselekvések jelennek meg, amelyek a játékosra gonosz, az ellenbeavatás, és a bálványimádás rituáléinak vetik alá:

- pentagramma (ötágú csillag kecskefejjel) mutatja a teleportálás helyét;
- körbe belerajzolt bakkecske, amelyet egy ötágú csillag határol, ábrázolja a titkos átjárókat (a játékos figurája örömmel reagál erre). A játéknak ez az eleme a játékosban pozitív érzelmeket ébreszt a sátánista szimbólumok iránt. A játék minden pozitív elemét okkult szimbólumok ábrázolják;
- a termék, helyiségek gyakran emlékeztetnek kápolnára, szentélyekre, ahol feketemiséket tartanak (pl. a DOOM 16. szintje). Ezekhez a rituálékhoz szabadkőműves szimbólumok kapcsolódnak (háromszög körrel, szögmérő a közepébe belerajzolt Mindent Látó Szemmel). A falon kitépett emberi beleket, szíveket lehet látni.
- az utolsó szint, amely a „bűn képe” nevet viseli a játékosban felidézi, hogy eddig a sátán és a szörnyeteg birodalmában vándorolt, akiket azért kellett legyőznie, hogy a szolgálói legyenek. A templom főhajójára emlékeztető terem (nagyreszt gótikus stílusú) közepén egy hatalmas oltár helyezkedik el, ahol a kereszt helyén a játékos egy vicsorgó bakkecskekoponya várja. A koponya közepén élő szem, a Mindent Látó Szem megfelelője – démonokkal teli arany ládákat varázsol elő. Az út azt sugallja, hogy a kijárat az oltár mellett van, ahol a játékos az ördögnek áldozzák fel.

⁴ Vö. W. Kędzior, Wpływ subkultur na proces kształtowania młodego człowieka, Sandomierz 2003, s.81.

⁵ Vö. C. Pilot, RPG? Co to za zwierz, Top Secret, nr 1/94, s.16.

Ezeknek a blaszfémikus játékoknak, amelyekben a játékos nem is veszi sokszor észre, hogy tele vannak rejtett, leplezett tartalmakkal, az a céljuk, hogy az emberbe beengedjék a gonosz valóságát. Ha pedig figyelembe vesszük a pornográfiát is, amely gyakran szerepel ezekben a játékokban és a virtuális de a valóságos világ gyakorlatilag minden részén is felfedezhető, talán könnyebben megértjük, miért mondanak csődöt nevelési próbálkozásaink a rabszolgaság hatalmas, láthatatlan falán.

A játékok szereplőivel való azonosulás révén a tanítványok részesei lesznek a virtuális fikciónak. A játékok készítői által rájuk kényszerített szabályok elfogadásával a játékos szabad kezet kap arra, hogy a rossz lelket ingerelje a saját életében. És ez már több, mint a játéktól való függés. Ez már egy olyan fokú bódultság, amely ahhoz állapothoz vezet, ahol sem a pszichológus, sem a pszichiáter nem tud mit tenni. Ha az áldozatnak szerencséje van a katolikus nevelő felismeri a gonosz lelket, és azt a saját helyére teszi vissza. De itt már el kell gondolkodnunk a pap-ördögűző szerepén és szolgálatának sürgető szükségességén is, mert sok eset végződik a fiatal ember drámájával. Nem lehet katolikus nevelésről beszélni anélkül, hogy figyelembe vennénk ezt a problémát. Manapság, szolgálat nélkül, közbenjáró ima nélkül, hiteles tanúságtétel nélkül nem lehet nevelni a fiatal generációt. Természetesen nem csak a játékok kérdésköréről van szó, de más veszélyekről is, amelyek a hitoktatásban részt vevő fiatalok környezetében is gyakran felbukkannak.

Pornográfia és kábítószer

Az éres időszaka a *vihar és a szenvedély* ideje, ahol az ifjúkori ébredés, az identitás-keresés, a saját egoval, másokkal, a társa-

dalmi lét fennálló rendszereivel, a vallással és a kialakult világnézettel való leszámolás lázadáshoz vezet. Ez gyakran különböző formákat ölt. Amennyire a fiatalok egészen a közelmúltig informális csoportosulásokban, szubkultúrákban és más alternatívákban találták meg önmagukat, úgy ma az identitás-keresés más, még veszélyesebb formáival találkozunk. Az Internet manapság hatalmas szerepet játszik. A fiatalok el sem mennek otthonról, úgy találkoznak a barátaikkal, ismernek meg másokat, élnek át érzelmeket. Az informális csoportok és szekták maguk is bemennek a tanítványok lakásaiba. A magányra és az elfogadottság hiányára gyógyírt kínál az alter ego, a virtuális partner, barát, barátnő, szex. A tanítványoknál fellépő IAD szindróma belső kényszert szül a virtuális világban való létezésre, amelytől a statisztikák szerint már a fiatalok 20%-a szenved.⁶

Az egyik legveszedelmesebb rabság a pornográfia. A pornográfia ma szinte felfoghatatlan méretű járvánnyá vált. Majdnem minden diák találkozott már a pornográfiával, nagy többségük mindennapos kapcsolatban áll vele. A fiatalok tanácstalanul állnak alapvető életkori kihívásaik előtt, mivel a tisztátalanság által belülről szétrombolva nem tudnak másként, csak a pornográfia prizmáján keresztül tekinteni a másik személyre. Ahol a nevelők részéről kisebb a kontroll és nagyobb a tolerancia, a fiatal függővé válása és leépülése olyan gyorsan bekövetkezik, hogy mielőtt a szülők és a nevelők észrevennék, már túl késő. A fiatal nem végzi el az iskolát, agresszív lesz, depressziós, deformálódik, különféle függőségei alakulnak ki, bűnözni kezd, nem kívánt terhességek és más hasonló következményei lesznek, amelyeket részletesen taglalnak a pornográfiát kutató szakemberek.

A fiatalok nyelvezete manapság annyira vulgáris és tisztátalan, hogy a jelenség méreteire már a Püspöki Kar is felfigyelt. A pornográfia a leggyakoribb oka a hamis gyónásoknak, a szentségtörő szentáldozásnak és a szentségek méltatlan felvételének...A hallgatás és a helytelen oktatás a pornográfiából származó lelki fenyegetésekről és az ebből származó következményekről, bűnökről, amelyeket sokszor nem is tekintenek bűnnek (pornófilmek nézése, a szexuális vágy kielégítésének különböző formái, házasságtörő kapcsolatok, együttélés, önkielégítés, homoszexualitás) szörnyű következményeket okoz – a legnagyobb bűnnel fertőzi meg az embert, a Szentlélek elleni bűnnel.

A pornográfia gyakran a teljes életen keresztül tartó problémákat okoz. A hosszabb szexuális függőségeket az alkohol- vagy drogfüggőséghez hasonlóan nehéz kezelni. És pontosan itt kezdődnek a butaságok terjedni, miszerint: „az embernek szexuálisan működnie kell!” Ez azt jelenti, hogy a belső határ lerombolódott. A függő beteg többé nem ura testének. Ki van téve eltévelyedése kényére-kedvére. Hova visz a „függő új ember”? A rabszolgasorba jutott felelőtlen emberek nőket erőszakolnak meg, prostituáltakkal állnak össze, megcsalják feleségeiket, nemi betegségeket terjesztenek és mindenféle perverziókat művelnek! Riasztó a pedofília jelensége is! A gyermekek szexuális kihasználása olyan eltévelyedés, amely elsősorban a pornográfiából ered.⁷ A pornográf képpel, filmmel vagy újsággal közvetlen kapcsolatba kerülő fiatal olyan veszéllyel fertőződik meg, amely egy szörnyű közúti baleset veszélyéhez mérhető, amelynek következményei örökre megmaradnak, és még hosszú idő elteltével sem gyógyulnak be. A pornográfia megszállottá tesz, megöli

az emberi gesztusokat, egyre nagyobb és újabb élményeket követel. Egy ilyen ember nem lesz képes az alapvető házastársi, szülői, papi, pedagógiai és nevelői feladatok ellátására...A pornográfia járványszerűen terjed a tanítványaink között, a tőle és következményeitől való megszabadulás hosszú, gyötrelmes és sokszor olyan erőfeszítéseket követel meg, amely a gonosz lélektől megszálltaknak a gyógyításához kell. A függők gyakran állítják, hogy fogóságuk alapvető oka a tisztátalanság. Ez egy olyan hatalmas kapu, amelyen keresztül a gonosz felé visz az út. A tapasztalt és hívő nevelő számára ennek a problémának a felismerésére a pedagógiai munka nyomán kerülhet sor, a hittanítás alatt viszont muszáj felismernie. A problematika teljeskörű felfogása csak a lelki veszélyek oldala felől lehetséges, a hit prizmáján keresztül. Enélkül nem lehetséges a pornográfia és ennek következményei elől való megszabadulás.

A kábítószerfüggőség, különösen, ami a könnyűdrogokat illeti, iskoláinkban mindennapos probléma. Sajnos az iskola tekintélyének megőrzése okán a problémát gyakran a szőnyeg alá söprik. A népszerű füvezés hallgatólagos beleegyezéssel történik már. Vannak olyan iskolai közösségek, ahol a diákok már el sem bújnak, és a vécékben vagy az iskolaudvaron a többi dohányossal együtt szívják. A függőséggel szembeni programok és a megelőzésre fordított források sokszor azon személyek vagy intézmények kezében vannak, akik csak saját érdekeiket, előléptetésüket nézik, vagy az egész csak egy propaganda esemény. A városi és járási hivataloknak nem érdeke, hogy konkrét lépéseket tegyenek, hogy ösztönözzenek vagy megelőzzenek. Természetesen a különböző PR-akciókra nem sajnálják a pénzt. Megesik, hogy a befolyásos személyek, a döntéshozók, nem

⁷ Zob. W. Gluszek, Pornografia – szkoła zbroczniców, <http://www.apostol.pl>.

is ismerik a problémákat és veszélyeket, és gyakran inkább a saját arcukat fényezik csak. Szomorú ez az állapot, különösen azért, mert az iskolából egyre több pedagógust és hittanárt bocsátanak el, ahol csak ritkán történik pedagógiai értékek mentén a döntés, és ott, ahol a tanítványnak megértést és segítséget kellene találnia, inkább versenystállót építenek, amelynek áldozata elsősorban a jelen dolgozat tárgya.

RABSÁG ÉS SZABADULÁS

A rabul ejtett ember olyan ember, akit olyan a cselekedetre kényszerítenek, amit az nem akar végezni. Saját akarata ellenében cselekszik. Ilyen cselekedetet csak valamilyen erő, erőszak alkalmazásával lehet elérni. A kevésbé civilizált világban általában fizikai rabságot alkalmaztak (pl: rabszolgaság). A mi világunkban azonban az emberi szabadságért vívott harc jóval kifinomultabb. Lelki, mentális és kevésbé primitív. Ez a fajta erőszak manipuláció és fortélyok révén kerül kifejtésre. A propaganda és a kommunikáció terén elért eredményeket kihasználva az ember szükségletei a manipulátor igényeinek megfelelően kerülnek átdefiniálásra. A rabságba ejtett ember meg van győződve arról, hogy jogában áll szabadon választani, amelyet azonban helyette már más végzett el. A távirányított ember, aki meg van győződve abszolút szabad választásáról, a nap mint nap belebeszél jogáról a szabadsághoz (amely szintén átdefiniálásra került korábban), tökéletes használati eszköz lesz. Meg kell arról győződnie, hogy az ő saját világnézete, vágyai, ambíciói és sikerei jelentik a boldogsághoz vezető utat. A megistenülés útját járva az ember végül megfosztatik szabad akaratától, függővé válik. Az így fel-fogott szabadsággal beoltva a gonosz védtelen áldozatává válik.

Minden rabságnak egy közös tulajdonsága van – a mindenféle racionális, de a szív érveitől való elzárkózás is. Micsoda fájdalom a szülőknek, amikor szeretett gyermekük szeretetük körén kívülre kerül, elmegy, elveszik. Ez egy hatalmas terület az okok, a következmények és a megelőzés kutatóinak. Minden rabság, veszedelem az ember leépüléséhez vezet. A nevelőnek fel kell tennie a kérdést: Kinek jó, ha az embernek nincs saját akarata? Ez az alapvető kérdés, mivel ez irányul a manipuláció, a hazugság és a rabság forrására.

Isten az embert szabadsággal ajándékozta meg, és ezt a szabadságot tiszteletben is tartja. A szabad akarat olyan csodálatos és egyúttal hatalmas ajándék is, hogy néhány misztikus (pl: Szent Fülöp) azért imádkozott, hogy Isten vegye el tőlük, annyira veszélyes a szabadság rossz használata. Ezért a legbiztonságosabb megoldás az, ha arra bízunk rá szabadságunkat, akitől kaptuk. Isten megajándékozván minket a szabadsággal azt kockáztatta, ahogy az egyik ördögűző ismerősöm mondta – hogy a szabadságnak olyan szélsőséges felhasználásai lesznek mint egyik végletként Teréz anya, másik végletként Hitler esetében. Az ember szabadságát saját boldogságával szemben, Isten ellenében is ki tudja aknázni. Oda is adhatja Istennek azért, hogy tökéletes szabadságot nyerjen. Az Isten akkor sem törli el az embert, ha az elárulja. Megvárja a végét. Példa lehet itt a Jobb Lator, az egyetlen szent, akit Jézus kanonizált. Elég volt egy pillanat, az utolsó, hogy akarata Isten felé forduljon, hogy boldog örök életet nyerjen.

A katolikus pedagógus figyelembe veszi, sőt talán egész hivatásának középpontjába teszi a jó és a rossz, Isten és a sátán közti örök harcot. És tudja, hogy a harc egyetlen célja az ember. A tanítvány. És megengedi,

hogy törekvéseibe be tudjon hatolni Isten ereje. Semmi pszichoanalízis, Waldorf iskola, pozitív gondolkodás, vagy a modern laikus nevelésemélet által gyártott módszertan vagy technikák. Ezek inkább ártnak, sőt, ha a cselekvés középpontjában állnak, rabságot terjesztenek.

Minden ember, még a csecsemő is magán viseli a gonosz valamilyen bélyegét.⁸ A gyermek már az anyaméhben mindent átél az édesanyjával együtt. Nem érti, de érzi a dühét, örömét, szeretetét és gyűlöletét, ha tisztel valakit vagy ha lenéz. Ezért ebben a korban már sebek is keletkeznek. Ha ezt tudjuk, segíthet számunkra jobban megérteni, beleélni magunkat a tanítvány világába, aki már ilyen korán megsérülve nyitott lehet a gonosz veszélyeire. Ezeket a sebeket gyógyítanunk kell, és tanítványunkat meg kell védenünk az újabbaktól. Meg kell mutatnunk Isten Szeretetének útját, az ajándékot, amely nem ért véget a Kálvárián, hanem még mindig tart. Isten Szeretete megszüntet és eltöröl minden rosszt, megbocsát minden vétket. Az Oltáriszentség az egész emberiség és minden ember legnagyobb kincse. Ez a Szeret Forrása, amelyhez el kell vezetnünk a ránk bízottakat.

ÖSSZEGZÉS

A katolikus pedagógusok tudatos és felelősségteljes nevelő munkája az egyik legfontosabb és legnehezebb feladat. A veszélyek egyre újabb formái a nevelők elé hatalmas kihívásokat állítanak, amelyek nem csak tartalmi felkészülést, hanem hitbéli erőt is követelnek. A fiatalok hitelességet és tanúságtételt várnak, nem pedig csak felszínen mutogatott hitet és szeretetet. A szükségleteire adott ilyen válaszokra nem is kíváncsi. Ezért sokszor választja az illúziók, ábrándok és álmok világát, amelynek pesszimizmus, függőség és személyes drá-

mák a következményei. A való világtól való eltávolodásért, a felszínességért, a trendek követéséért és a saját, gyakran túl elvont és hamis nevelési modellért egyszer majd benyújtják nekünk a számlát. Sőt, azt már most is fizetjük. Nem lehet becsapni magunkat és másokat sem azzal, hogy ez így jó, hogy ilyen időket élünk, hogy másképp nem lehet, mert ez így nem jó, mert a végző időket éljük, mert valamit máshogy kell tennünk. Ma, a lelkiismeretünket megijeszítik az üres plébániai hittantermek pókhálói, a tanítás után bezárt intézmények, iskolák, tornatermek ajtajai. Ugyanakkor itt vannak a világiassággal és bűnnel teli hatalmas diszkók, kocsmák, a stadionokban huligánok, a panelek között bandák, a gyűlölet szubkultúrája botokkal és atlétatrikóval felővezeve, túlsúfolt javítóintézetek, fiatalokú büntetésvégrehajtási intézetek, elvált tinédzser szülők, árvaházi gyermekek.

A lelki fenyegetések forrása a bálványimádás különböző formái. Néhányat ezek közül fel is vázoltam. Olyan problémák, amelyekkel mindennapi munkánk során találkozunk. A saját életünkben. Isten tagadása, a jelenkori antropocentrizmus, nihilizmus, okkultizmus, sátánizmus, a világra törő virtuális veszélyek, a pornográfia, a függőségek, különösen az alkoholizmus és a drogfüggőség, a kelet pseudomisztikája, a New Age az OOBÉ, a jóga, az okkultizmust, az egoizmust a gyűlöletet és a gonoszt propagáló zene iránti érdeklődés, a bálványimádó „gyermekmesék” és istenhősök egész világa, az okkultista szimbolika használata és alkalmazása (pl: nagyon népszerű az atlantisi gyűrű), a jósnőktől, bioenergia-terapeutáktól való tanácskérés, az Egyház és a papság, az Isten felé irányuló gyűlölet – íme, ezek a mindennapos harcterek azok számára, akik az Evangélium szellemében kívánnak nevelni. Nemcsak

⁸ Por. M. Rajchel, Zagrozenia wiary, Radio Fara Jarosław (nagr. audio autora) 30.09.2007.

jó és felelősségteljes emberek, hanem első-sorban szent emberek neveléséről van szó. Igen, a szentség a végső és az elsőrendű célja a katolikus nevelésnek és nevelőknek.

SUMMARY

Conscious and responsible upbringing by the catholic educators is one of the most important and the hardest tasks. Constantly appearing new forms of threats force the educators to face great challenges connected not only with their knowledge, but also with their evidence of faith. A young person expects authenticity and evidence of faith, not faith and love only for show. He or she is not even interested in that kind of answer for his or her needs. That is why young people often indulge themselves into the world of delusions, mirages and illusions, which may lead to pessimism, oppression and personal dramas. For those leavings, appearances, egoism and our own, often abstract and calculated model of education, we will have to pay the price in the future. We already do. We cannot delude ourselves and others that it is all right, it is due to our times and we cannot proceed in the other way. In fact it is not all right, the time is short and we need to find other ways. Nowadays, just like uneasy conscience, haunt spider webs in the empty parish rooms, closed after operating times doors of the offices, schools and gyms. What is

more, we find immoral and full of sin discos, pubs, football hooligans, causing fear youngsters – equipped in baseball bat and sweatsuit, overcrowded with minors reformatories and prisons, divorced teenage parents and children in the orphanage.

The source of the spiritual threats are all sorts of forms of idolatry. Few of them, I have covered in the general manner. These are the problems, which we encounter in our every day work. In our life. God's negation, modern anthropocentrism, nihilism, occultism, satanism, dangers of virtual reality, pornography, addictions, specially alcoholism and drug abuse, interest in pseudo-mysticism of the east, New Age practice, OBE techniques, yoga, music which main purpose is to propagate occultism, egoism, hate and evil, the world of idolatrous cartoons and superhero-idols for the children, using the occult symbolism (eg. very popular Atlant's ring), using the services of bioenergotherapists and fortune tellers, hate towards the Church, priests, God – that is the field of everyday fight of everyone who finds it crucial to educate in the spirit of the Gospel. The main task is to bring up not only good and responsible young man, but also and foremost saint. Yes, sanctity is the ultimate and the most important aim of pedagogy and catholic educators.

**„Néha Isten azért állít próbák elé,
hogy felkészítsen valamire.”**

(Martyn Lloyd-Jones)